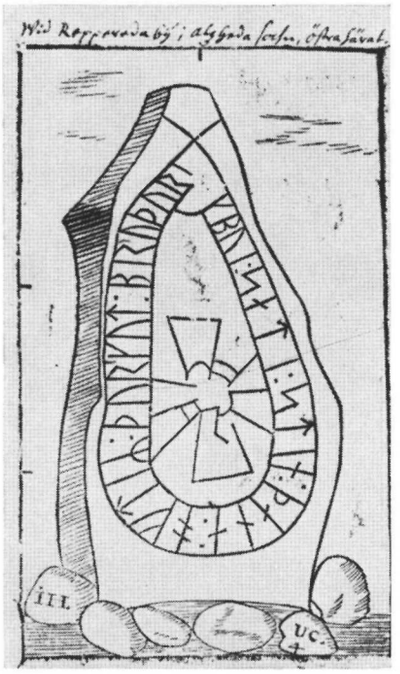

Fig. 54. Sm 89. Repperda Skattegård. Alseda sn. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 1019).

av Gahm-Persson, som antecknade: »Denna sten står jämte Landsvägen vid Repperda eller Repreda By i Alsheda Sokn, han är 2¾ al[r] hög, nog skroflig och betäkt med Mossa, som gör honom ganska svårläst.»

Stenen är 170 cm hög, 75 cm bred vid basen. Runorna äro intill 17 cm höga.

Inskrift:

: bui : sati : stin : þana : eftiʀ : þurkut : bruþur
1 5 10 15 20 25 30

Búi setti stein þenna eptir Þorgaut, bróður.

Boe satte denna sten efter Torgöt, (sin) broder.

Till läsningen: Inskriften är tydlig. 16 **e** är stungen. *Bautil*: **kbui : sati : stin : þana : oftiʀ : þurkut : bruþur**; Gahm-Persson: **ok : rui : sati : stin : þina : iftiʀ : maþur : nui : briþur** »Ehuru den här anförda läsning och Ritning nog skilljer sig från den uti Bautil; är den dock veritabel sådan som den befans om Sommaren 1786.» Hilfeling: (*F m 57: 3* och *F m 57: 5*): +**bui : sati : stin : þana : aftiʀ : þurkut : bruþur**. Wallman har två teckningar i *Topographica Smolandiæ*, en med blyerts och en med bläck, vilkas läsningar avvika från varandra. Den förra lyder **: bui : sati : stin : þaina : aftiʀ : turkut**, den senare **: bue : sati : stin : þana : aftiʀ : þurkut : bruþur :** Liljegren har sett ett **sin** efter **bruþur** och läser runan 16 som **a** liksom åtskilliga andra undersökare.

1–3 **bui** är mansnamnet *Búi* rsv. *Boi*, känt från tre runinskrifter, Sö 148, U 476, Ög 81, samt i den yngre formen *Bo* i diplom från både Svealand och Götaland. Namnet är östnordiskt med stor frekvens i Danmark; däremot är det sällsynt i Norge och på Island. — 21–26 **þurkut** är ack. av *Þorgautr*. Om detta namn se Sm 73.

90. Torshag (Reppekäll). Repperda. Alseda sn.

Pl. 66.

Litteratur: L 1230. C. G. Hilfeling: Rese-Journal af år 1797, F m 57: 2 s. 24, Journal öfver en resa år 1797, F m 57: 4 s. 20 (hsr i KB); J. H. Wallman: Topographica Smolandiæ (hs i Linköpings Stifts- och landsbibl.) s. 233; P. Wieselgren: Ny Smålands beskrifning 3 (1846) s. 197; C. F. Nordensköld: Jönköpings läns minnesmärken (ATA) 13 Östra härad, uppteckнade år 1883, s. 7, tr. i NSmMedd 3 (1914) s. 58; G. Granstrand: Brev till A. Friberg den $^{12}/_{9}$ 1888 (NSmArk).

Äldre avbildningar: Wallman: teckning i aa s. 237; P. Vistrand: teckning den $^{12}/_{9}$ 1878 (ATA); Nordensköld: teckning 1883 i o.a. hs s. 7; Friberg: foto 1906 (NSmArk); O. v. Friesen: foto 1913 (NSmArk).

Runstenen står ca 100 m Ö om Torshag i sydvästra delen av Repperda by, N om landsvägen, med inskriftssidan vänd mot S. Hilfeling uppmärksammade stenen under sin resa 1797 och antecknade: »Besåg 2[ne] härvarande Runestenar och afritade dem, men Repekällstenen [Sm 90] var aldeles förderfvad så ingen Runa mera sågs än jag anmärkt.» Även Wallman och Nordensköld framhålla dess skadade skick. Enligt Nordensköld hade förstörelsen delvis vållats av att »man i och för svedjning af gärdesgårdsvedjor underhållit eld alldeles invid stenen». Han fortsätter: »I närheten befinnes en sandgrop och derinvid en offerkälla, som kallas Repekäll, dit man färdats långväga ifrån för att genom bad och drickning återvinna helsa, hvarefter man offrade penningar.» Reppekäll var även namnet på ett torp, som numera är rivet och efter vilket stenen uppkallats i äldre litteratur. Stället bredvid stenen heter nu Torshag, förut Ännagård.

Stenen är avslagen upptill och starkt flagrad i ytan. Endast sparsamma rester av inskriften finnas kvar. Stenen är 104 cm hög, 82 cm bred. Runorna äro intill 10 cm höga.

Inskrift:

. . . karʀ · st . . . u̥ - . . .
1 5

Till läsningen: Alla runorna äro mer eller mindre skadade i sin nedre del. Spåren före 2 **a** äro sannolikt rester av ett **k**. Någon tvekan om läsningen av runorna 2–6 behöver ej råda. I den vänstra slingan synas överst ristningsspår, som kunna vara rester av ett **u**, och på någon decimeters avstånd härifrån svaga spår av ytterligare en runa.

Runföljden 1–4 kan möjligen avse mansnamnet *Karr* med 6 svenska runbelägg (Sö 128, U 643, 644, 654, 792, Vg 73) eller efterleden *-karr* i sådana namn som t. ex. *Styrkarr* (känt från Öl 13).

91. Slättåkra. Alseda sn. Nu i Jönköpings stadspark.

Pl. 66.

Litteratur: P. Vistrand: Sockenbeskrivning 1878 (NSmArk); C. F. Nordensköld: Jönköpings läns minnesmärken (ATA) 13 Östra härad, upptecknade år 1883, s. 6, tr. i NSmMedd 3 (1914) s. 58; J. Rudin: Brev till A. Friberg den $^{7}/_{9}$ 1888 (NSmArk); G. Granstrand: Brev till A. Friberg den $^{12}/_{9}$ 1888 (NSmArk); A. Friberg: Undersökningsprotokoll den $^{4}/_{8}$ 1916, anteckningar (NSmArk); O. v. Friesen: Brev till A. Friberg 1907 (NSmArk); A. Friberg: Skrivelse till Riksantikvarien den $^{26}/_{4}$ 1907 (ATA); Fornvännen 1907 s. 334; J. Svennung: Brev till A. Friberg den $^{10}/_{8}$ 1916 (NSmArk).

Äldre avbildningar: Vistrand: teckning den $^{28}/_{8}$ 1878 (ATA); Nordensköld: teckning 1883 i o. a. hs och i ATA; Friberg: fotos 1906 (NSmArk och ATA); v. Friesen: foto 1914 (NSmArk).

Stenen, som numera står i Jönköpings stadspark, hittades 1868 på Slättåkra Norregård i ladugårdsgärdets mosse, i vars kant den låg nära en bäckrännil med inskriften nedåt. År 1876 flyttades den från fyndplatsen till Ädelfors, där den restes »sydvester om gården [Holsby Lillgård] och midt för vägen, som från landsvägen förer dit» enligt Nordensköld, som ritade av den på denna plats 1883. Den var, enligt vad Svennungs meddelare framhållit, ovanligt vacker, när den nyss var uppsatt vid Bruksgården. »Sen slo pojkaknallinga dän e flisa u'an.» På Vistrands teckning 1878 syns det, att den bit, på vilken runan 22 **a** står, var lösslagen och inpassad på sin rätta plats. På Fribergs uppmaning förvarades senare detta stycke i en närbelägen stuga. För att stenen skulle vara skyddad mot ytterligare åverkan, anhöll Friberg hos Riksantikvarieämbetet den $^{26}/_{4}$ 1907, att den skulle få flyttas till Jönköpings stadspark, vilket beviljades den $^{6}/_{5}$ samma år, varefter den fick sin plats där Ö om ryggåsstugan. Efter flyttningen till Jönköping blev ytterligare ett stycke avslaget i samma hörn som förut var skadat. Skadan berörde nedre delen av runorna 20–21. Det återfanns efter tre dagars sökande. De avslagna styckena äro nu sammanfogade med stenen.

Stenen är 129 cm hög, 106 cm bred. Runorna äro 16 cm höga.

Inskrift:

: heli : risti : sin : þesi : eftiʀ · ausr : sun : sin :
1 5 10 15 20 25 30

Helgi reisti stein þenna eptir Qzur, sun sinn.

Helge reste denna sten efter Assur, sin son.

Till läsningen: Genom åverkan på stenen ha runorna 19–23 skadats. Sålunda saknas högra bst i 21 **ʀ** och övre delen av 22 **a**, likaså den översta punkten i skiljetecknet mellan dessa runor liksom den nedre hälften av hst i 23 **u**. Även det nedersta partiet av 29 **s** är avstött.

I inskriften äro runor överhoppade: 1–4 **heli** står för *Helgi* och 10–12 **sin** för *stein*. Det är möjligt, att 13–16 **þesi** i analogi med dessa felristningar står för ett avsett **þensi**. Dock förekomma former utan **n** även